

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI

HRVATSKI JEZIK

viša razina

KNJIŽEVNOST I JEZIK

HRV A IK-1 D-S030

HRVA.30.HR.R.K1.32

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci uz polazni tekst

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan. Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Pozorno pročitajte polazni tekst (prvi tekst) i riješite 1., 2., 3., 4. i 5. zadatak. Zadatci 1., 2. i 3. odnose se na polazni tekst, a zadatci 4. i 5. odnose se i na polazni tekst i na teoriju književnosti.

Prvi tekst

Zvono

Ovo zvono što ko titan stenje
Pod tuđim nebom, mene sjeća sada
Drugog zvona, kad u psalmu kòbī
Nad mizerijom rođenog mi grada.

Tuguj, srodno zvono! Daruj bolu,
Što sad s tobom trpi, crna jedra!
Udari me klatnom usred grudi,
Nek pukne srce, neka prsnu njedra!

Tiho... Zvono ćuti... Misli žderu...
O, kako tišti kajanje u večē!
Tama... Sâm sam... Samac u tuđini!
Na čelu, ljubo, tvoj me cjelov peče...

Glupost! Slabi živci! Pregni, misô,
I digni snagom uma volju bonu,
Budi vihor, bura, truba, buna
I orluj s gromovima, slična zvonu!

Antun Gustav Matoš

HRV A IK-1 D-S030

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

1. Što lirski subjekt iskazuje o rodnome gradu? A. da je ništavan B. da je pobunjen C. da je ponosan D. da je snažan	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
2. Čemu se obraća lirski subjekt u četvrtoj strofi? A. gluposti B. živcima C. misli D. zvonu	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
3. Što znači riječ <i>cjelov</i> u sljedećemu stihu? <i>Na čelu, ljubo, tvoj me cjelov peče...</i> A. miris B. pogled C. poljubac D. šapat	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
4. Što znači metafora <i>dati bolu crna jedra</i>? A. otrpjeti bol B. pojačati bol C. spriječiti bol D. ublažiti bol	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
5. Koja je od sljedećih stilskih figura upotrijebljena u sljedećim stihovima? <i>Budi vihor, bura, truba, buna I orluj s gromovima, slična zvonu!</i> A. eufemizam B. gradacija C. ironija D. oksimoron	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (drugi tekst) i riješite 6., 7., 8., 9. i 10. zadatak.

Zadatci 6. i 7. odnose se na polazni tekst, a zadatci 8., 9. i 10. odnose se i na polazni tekst i na teoriju književnosti.

Drugi tekst

Ivan Mažuranić, *Smrt Smail-age Čengića*

Rijekom krvca poljem teče;
Turad bulji skrstiv ruke.
Tko je mlađi, rado gleda
Na lipovu krstu muke,
A tko starij', muke iste
Sam na sebi s vlaške ruke
Već unaprijed od strâ ćuti.

Ljutit aga mrko gleda
Gdje se silom divit mora
Silan arslan¹ gorskom mišu.
Tko si junak, osvetit se ne mo'š
Na junaku dotle dok ne preda.
Smaknu Ture toliko junaka,
Posmica ih, srca ne iskali,
Što bez straha svi su pred njim pali.

Boj se onog tko je vikô²
Bez golema mrijet jada!

Videć aga krepost taku,
Zazebe ga na dnu srca,
Kô ledenijem rátom leden
Šiljak dušu da mu dirnu.

Od tuge li za junaci
Što ih silan zaman strati?
Turčin tuge za krstove nema.
Od straha li, jer se glavi boji?
Silan aga to sam sebi taji.
Zar ne vidiš kako radi
Hrabar junak uspreć zimu
Što mu s one piknje male
Po svem tijelu mrazne valja vale?

¹ *arslan* – lav

² *vikô* – navikao

HRV A IK-1 D-S030

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

6. Kako se stariji Osmanlije odnose prema kršćanima? A. Zavide im na njihovoj odlučnosti. B. Uživaju u njihovim mukama. C. Dive se njihovoj kreposti. D. Boje se njihove osвете.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
7. U kojemu se od sljedećih stihova iskazuje masovno stradanje? A. <i>Rijekom krvca poljem teče;</i> B. <i>Tko si junak, osvetit se ne mo'š</i> C. <i>Silan aga to sam sebi taji.</i> D. <i>Po svem tijelu mrazne valja vale?</i>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
8. Koji su od sljedećih stihova aforistični? A. <i>Tko je mlađi, rado gleda Na lipovu krstu muke,</i> B. <i>Sam na sebi s vlaške ruke Već unaprijed od strâ ćuti.</i> C. <i>Smaknu Ture toliko junaka, Posmica ih, srca ne iskali,</i> D. <i>Boj se onog tko je vikô Bez golema mrijet jada!</i>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
9. U kojim je od sljedećih stihova upotrijebljena antiteza? A. <i>Gdje se silom divit mora Silan arslan gorskom mišu.</i> B. <i>Kô ledenijem rátom leden Šiljak dušu da mu dirnu.</i> C. <i>Od tuge li za junaci Što ih silan zaman strati?</i> D. <i>Što mu s one piknje male Po svem tijelu mrazne valja vale?</i>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
10. Kojim je stihovima uz deseterce napisan polazni tekst? A. šestercima B. osmercima C. jedanaestercima D. dvanaestercima	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (treći tekst) i riješite 11., 12., 13., 14. i 15. zadatak.

Zadatci 11. i 12. odnose se na polazni tekst, zadatci 13. i 14. odnose se i na polazni tekst i na djelo u cjelini, a zadatak 15. odnosi se i na djelo u cjelini i na teoriju književnosti.

Treći tekst

August Šenoa, *Prijan Lovro*

– To je moj prijan Lovro, milostiva gospojo – obratih se crnoj udovici. – Čovjek, koji bi u velikim, sretnim okolnostima bio postao velikim čovjekom, koji je u našim malim okolnostima postao žrtvom, šakom praha i pepela; stablo, koje bi bilo nosilo rodu zlatna ploda, da ga ne bude oborila nemila bura. Je l' to junak romanu?

– Jest! – odvrati mi udovica snuždena.

– Pitate me možda, zašto ne napisah sam o njem romana? Ljudi toga nepisanoga romana žive jošte. I onako previše rekoh. Ova moja pričica budi samo sveta suza na grobu vrloga prijatelja, nesretnog genija. Njegovoj uspomeni posvećujem ove riječi.

(...) Mučeći, razidošmo se.

HRV A IK-1 D-S030

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

11. Kakav je pojedinac prikazan kao <i>stablo</i>, koje bi bilo nosilo rodu zlatna ploda? A. koji bi djelovao za dobrobit naroda B. koji bi se isticao marljivošću C. koji bi radio samo za sebe D. koji bi težio bogatstvu	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
12. Kako su se razili sugovornici u polaznome tekstu? A. u mukama B. u radosti C. u suzama D. u tišini	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
13. Što znači riječ <i>prijan</i> u sintagmi <i>prijan Lovro</i>? A. pisac B. prijatelj C. učitelj D. župnik	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
14. Kojim se od sljedećih primjera opisuju uvjeti u kojima je Lovro živio? A. šaka praha i pepela B. nemila bura C. sveta suza na grobu D. nesretni genij	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
15. Kojoj književnoj vrsti pripada djelo <i>Prijan Lovro</i>? A. crtici B. legendi C. noveli D. životopisu	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (četvrti tekst) i riješite 16., 17., 18., 19. i 20. zadatak.

Zadatci 16., 17. i 18. odnose se na polazni tekst, zadatak 19. odnosi se i na polazni tekst i na teoriju književnosti, a zadatak 20. odnosi se i na polazni tekst i na djelo u cjelini.

Četvrti tekst

Honoré de Balzac, *Otac Goriot*

Nekoliko časaka vladala je graja od koje je glava pucala, razgovor pun besmislica, prava opera kojom je dirigirao Vautrin, neprestano imajući na oku Eugènea i oca Goriotu koji su već izgledali pijani. (...) Vautrin (...) se sagne nad Rastignacovo uho i rekne:

– Mali moj dječake, nismo mi toliko lukavi da se borimo sa svojim tatom Vautrinom, a on vas i suviše voli da bi vam dopustio da pravite gluposti. Kad ja nešto odlučim, samo Bog mi može stati na put. Tako dakle, htjeli smo poći da obavijestimo oca Taillefera, da učinimo početničke greške! Peć je topla, tijesto je umiješano, hljeb je na loparu¹; sutra ćemo ga jesti tako slasno da će nam praskati za ušima; a vi ste htjeli da ga ne stavimo u peć... ne, ne, sve će se lijepo završiti! Ako i osjećamo kakvu grižnjicu savjesti, nju će već odnijeti probava. Dok vi odspavate svoj mali sanak, pukovnik grof Franchessini otvorit će vam, vrškom svojega mača, baštinu Michela Taillefera. Kad naslijedi svoga brata, Victorine će imati petnaest tisućica rente.

¹ *lopar* – drvena pekarska lopata

HRV A IK-1 D-S030

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

16. Koja od sljedećih sintagma upućuje na Vautrinovu nadmoć? A. dirigitati operom B. praviti gluposti C. naslijediti brata D. otvoriti baštinu	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
17. Na koga se odnosi zamjenica <i>on</i> u sljedećemu primjeru? <i>on vas i suviše voli da bi vam dopustio da pravite gluposti.</i> A. na Vautrinova oca B. na oca Goriota C. na Taillefera D. na Vautrina	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
18. S čim Vautrin uspoređuje zločin koji planira? A. s grajom B. s hljbom C. s mačem D. s rentom	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
19. Koja je od sljedećih sintagma pleonazam? A. prava opera B. početničke greške C. grižnjica savjesti D. mali sanak	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
20. Čime će se <i>otvoriti baština</i> Michela Taillefera? A. dvobojem B. otrovom C. pismom D. ucjenom	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (peti tekst) i riješite 21., 22., 23., 24. i 25. zadatak.

Zadatak 21. odnosi se na polazni tekst, zadatci 22. i 23. odnose se i na polazni tekst i na teoriju književnosti, a zadatci 24. i 25. odnose se i na polazni tekst i na djelo u cjelini.

Peti tekst

Miroslav Krleža, *Povratak Filipa Latinovicza*

– Pardon, molim vas: mislite li vi pod jednim „pravim umjetničkim djelom” iz koga izbijaju nekakve za naš razum – po vama – neshvatljive sugestivne snage „nadnaravnog porijekla” i svoje vlastite umjetničke produkte?

Filip je osjetio drsku zadrtnost tog pitanja kao ubod iglom; kao da je uboden u jednu od svojih ozlijeđenih ganglija otrovnim žalcem, on je počeo po svome mozgu da osjeća strujanje izvjesnog neshvatljivo mračnog nemira, kakav pokazuju zmije na zvuk čarobnjakove frule.

„Tu bi trebalo sada ustati nepokolebljivo na obranu svojih vlastitih stvari i pobiti se s tim nepismenjakom na život i na smrt!” Ali uočivši u maglenom i mutnom krugu svoje vlastito žalosno stvaranje, zaokruživši iznad tih svojih jalovih napora umornim pogledom, on je ukočena jezika i staklena oka zapitao toga Grka posve tiho, uljudno, sasvim pitomo, moglo bi se reći, upravo servilno, kako on to misli?

– Mislite li vi, da su vaše vlastite slike dokaz, da iz umjetničkih produkata izbijaju natprirodne snage? Smatrate li vi sebe adeptom¹, koji stoji s višim svjetovima u kontaktu, dok to nama, najsvakodnevnijim materijalistima i običnim smrtnicima, nije dano?

¹ *adept* – onaj koji je prodro u sve tajne nečega

HRV A IK-1 D-S030

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

21. Što znači riječ <i>jalovih</i> u sintagmi <i>jalovih napora</i>? A. nadljudskih B. učestalih C. uzaludnih D. velikih	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
22. Koja je od sljedećih rečenica primjer unutarnjega monologa? A. <i>Filip je osjetio drsku zadrtnost tog pitanja kao ubod iglom;</i> B. <i>on je počeo po svome mozgu da osjeća strujanje izvjesnog neshvatljivo mračnog nemira,</i> C. <i>„Tu bi trebalo sada ustati nepokolebljivo na obranu svojih vlastitih stvari i pobiti se s tim nepismenjakom na život i na smrt!”</i> D. <i>– Mislite li vi, da su vaše vlastite slike dokaz, da iz umjetničkih produkata izbijaju natprirodne snage?</i>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
23. Na što se odnosi metafora <i>otrovni žalac</i> u sljedećemu primjeru? <i>kao da je uboden u jednu od svojih ozlijeđenih ganglija otrovnim žalcem,</i> A. na poglede B. na udarce C. na ugrize D. na riječi	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
24. Gdje se odvija rasprava između Filipa i njegova sugovornika? A. na zagrebačkome kolodvoru B. u kostanjevečkoj krčmi C. u majčinoj dvokatnici D. u kaptolskoj trafici	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
25. Tko je Filipov sugovornik u polaznome tekstu? A. Joža Podravec B. Sergije Kirilovič Kyriales C. Silvije pl. Liepach D. Vladimir Baločanski	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (šesti tekst) i riješite 26., 27., 28., 29. i 30. zadatak. Zadaci 26., 27., 28. i 29. odnose se na polazni tekst, a zadatak 30. odnosi se i na polazni tekst i na djelo u cjelini.

Šesti tekst

Marin Držić, *Novela od Stanca*

VILA

Gizdavi Vlašići, pita'te koju stvar!
Hrabreni mladići, bit vam će svaki dar.

MASKAR

Da biste činili da se ne staramo,
toj bismo sad ktili, žudimo toj samo;
er je teška staros, ne može skakati,
a laka je mlados, sve bi ktjela igrati.
Volio bih mrtav bit neg kad vi igrate
da ja budem sidit kako i ti uza te.

STANAC

Sokoli se! Takoj neće vele iziti
da ću i ja ovakoj lotar¹ star siditi.
Sad, vile, ako ikad, Stanca pomozite,
učin'te da sam mlad, – Stancu se umolite!

MASKAR

Gospoje, prvo nas, pak njega oprav'te.

STANAC

Došao sam priđe vas, – tej riječi ostav'te!

VILA

Junaci, mučite! Svih ćemo smiriti;
dolu svi sjedite! – Uz ove sjedi ti.

STANAC

Da bude, diklice, na vašu zapovijed,
moje violice! Nut, što sam veoma sijed!

VILA

Odsada n'jedan vas nemoj progovorit, –
progovorivši ončas jezik će izgubit!
I lijepo sluša'te što vam mi velimo.
(...)

(Ovdi STANCA omrče² i svežu mu ruke i bradu mu ostrigu govoreći)

Da bi se pomladio i da bi mnogo lit
drag i mlad Mioni bio; i pođ da si čestit!

¹ lotar – trom, lijen

² omrče – namažu crnom bojom

HRV A IK-1 D-S030

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

26. Što mladići preodjeveni u <i>maskare</i> žele dobiti od vile? A. lijepe djevojke B. neizmjereno bogatstvo C. sretnu starost D. vječnu mladost	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
27. Što Stanac izriče sljedećom rečenicom? <i>Stancu se umolite!</i> A. Moli vile da mu dopuste plesati. B. Moli vile da mu ispune želju. C. Želi da vile mole za njega. D. Želi se svidjeti vilama.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
28. Što su vile učinile Stancu? A. Natjerale su ga da pleše. B. Oduzele su mu govor. C. Podrezale su mu kosu. D. Obojile su mu kosu.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
29. Kakav je Stanac u sljedećemu primjeru? <i>Da bude, diklice, na vašu zapovijed, moje violice!</i> A. poslušan B. prijetvoran C. rasipan D. škrt	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
30. Zbog čega se Stanac želi pomladiti? A. jer se želi maskirati na karnevalu B. jer se želi obraniti od kradljivaca C. jer se želi zabaviti s mladićima D. jer se želi svidjeti svojoj ženi	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (sedmi tekst) i riješite 31., 32., 33., 34. i 35. zadatak.

Zadatci 31., 32. i 33. odnose se na polazni tekst, zadatak 34. odnosi se i na polazni tekst i na djelo u cjelini, a zadatak 35. odnosi se na djelo u cjelini.

Sedmi tekst

Henrik Ibsen, *Nora*

KROGSTAD: Ja ne tražim novac od vašeg muža.

NORA: Nego što?

KROGSTAD: Želim da se ponovno uzdignem, gospođo Helmer. (...) A u tome mi mora pomoći vaš muž. Već godinu i pol nisam učinio ništa nečasno. (...) Sada su me otjerali, i ne zadovoljavam se time da me opet pomiluju. Hoću da se uzdižem, velim vam. Hoću u banku, hoću viši položaj – vaš muž mi mora priskrbiti takvo mjesto.

NORA: To on neće nikada učiniti.

KROGSTAD: Hoće, poznajem ja njega. Neće on ni pisnuti. A kad budem u banci, zajedno s njime, vidjet ćete. Prije nego mine godina dana, bit ću ja direktorova desna ruka. A onda će Nils Krogstad voditi Dioničku banku, a ne Torvald Helmer.

NORA: To nećete doživjeti.

KROGSTAD: Kanite li možda...?

NORA: Sad imam hrabrosti za to.

KROGSTAD: Nemojte me plašiti, tako fina, razmažena dama kao vi...

NORA: Vidjet ćete, vidjet ćete!

KROGSTAD: Pod led, možda? U crnu, hladnu vodu? A onda da vas valovi na proljeće izbace na obalu, unakažena tijela, bez kose...

NORA: Nećete vi mene uplašiti!

KROGSTAD: Ni vi mene! Takvo se što ne čini, gospođo Helmer. I čemu bi služilo? Imam ga u džepu. (...)

KROGSTAD: Zaboravljate da o meni ovisi vaš dobar glas. (...) I ne zaboravite: samo me vaš muž nagnao na ovaj put.

HRV A IK-1 D-S030

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

31. Koja od sljedećih rečenica iskazuje Krogstadovu želju za napredovanjem u poslu? A. <i>Već godinu i pol nisam učinio ništa nečasno.</i> B. <i>A onda će Nils Krogstad voditi Dioničku banku, a ne Torvald Helmer.</i> C. <i>Nemojte me plašiti, tako fina, razmažena dama kao vi...</i> D. <i>Zaboravljate da o meni ovisi vaš dobar glas.</i>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
32. Što znači podcrtani primjer? <i>Prije nego mine godina dana, <u>bit ću ja direktorova desna ruka.</u></i> A. Bit ću ovisan o direktoru. B. Bit ću nadređen direktoru. C. Bit ću direktorov oslonac. D. Bit ću zavidan direktoru.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
33. Kako Krogstad tumači sljedeće Norine riječi? <i>Sad imam hrabrosti za to.</i> A. kao odluku da zatraži novac od muža B. kao odluku da se zauzme za njega C. kao odluku da si oduzme život D. kao odluku da napusti muža	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
34. Na što se odnosi zamjenica <i>ga</i> u sljedećoj rečenici? <i>Imam ga u džepu.</i> A. na zahtjev za pomilovanjem B. na zahtjev za posao C. na Helmerov novac D. na pismo ucjene	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
35. Što je Helmer učinio Krogstadu? A. Potpisao mu je zadužnicu. B. Pokušao ga je podmititi. C. Smanjio mu je plaću. D. Dao mu je otkaz.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

36. Na koje se od sljedećih književnih razdoblja odnosi sljedeća rečenica?

U tome razdoblju obnavljaju se književne vrijednosti antike, njezini žanrovi, teme i retorika.

- A. na renesansu
- B. na barok
- C. na prosvjetiteljstvo
- D. na romantizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

37. Kojom je stilskom figurom naglašena riječ *tudijer* u sljedećim stihovima?

*Djedi vaši rodiše se tudijer,
oci vaši rodiše se tudijer
i vi isti rodiste se tudijer*

- A. anadiplozom
- B. anaforom
- C. epiforom
- D. simplokom

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV A IK-1 D-S030

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

38. Kako se zove strofa od šest stihova? A. heksametar B. septima C. sestina D. šesterac	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
39. Koji je od sljedećih književnika prikazan u sljedećoj rečenici? U svojim novelama i romanima obrađuje urbane teme i u radnju uvodi likove buntovnika, a stil mu je nadahnut američkom <i>prozom u trapericama</i>. A. Antun Šoljan B. Dinko Šimunović C. Ivan Aralica D. Janko Leskovar	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
40. Koje je od sljedećih djela objavljeno iste godine kad i roman <i>Gospođa Bovary</i> Gustavea Flauberta? A. <i>Cvjetovi zla</i> Charlesa Baudelairea B. <i>Combray</i> Marcela Prousta C. <i>Preobrazba</i> Franza Kafke D. <i>Razbojnici</i> Friedricha Schillera	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
41. Koji je epski postupak upotrijebljen u sljedećim stihovima? <i>Davida, pobožnog kralja, kazivat počinjem slavna Djela. No tko će mi sad udijeliti dovoljno snage Da ih opjevam? (...) A ti što si jedini, jedini tvorac Toga, veliki Bože, pomozi mi sada u pjesmi!</i> A. digresija B. invokacija C. retardacija D. retrospekcija	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

42. Tko je autor djela <i>Elegija o pustošenju Šibenskoga polja</i>? A. Antun Vrančić B. Ivan Česmički C. Juraj Šižgorić D. Marko Marulić	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
43. Koje književno razdoblje prethodi razdoblju romantizma u hrvatskoj književnosti? A. renesansa B. barok C. prosvjetiteljstvo D. realizam	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
44. U kojemu se romanu prikazuje sukob dvojice susjeda Zgubidana i Kanonika? A. u romanu <i>Bijeg</i> Milutina Cihlara Nehajeva B. u romanu <i>Posljednji Stipančići</i> Vjenceslava Novaka C. u romanu <i>U registraturi</i> Ante Kovačića D. u romanu <i>Zlatarovo zlato</i> Augusta Šenoe	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
45. U kojemu je od sljedećih romana glavni lik buntovni sedamnaestogodišnjak koji prezire licemjerni svijet odraslih? A. u romanu <i>Bijeg</i> Milutina Cihlara Nehajeva B. u romanu <i>Combray</i> Marcela Prousta C. u romanu <i>Lovac u žitu</i> Jeromea Davida Salingera D. u romanu <i>Zločin i kazna</i> Fjodora Mihajloviča Dostojevskoga	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
46. Tko je autor zbirke pjesama <i>Z mojih bregov</i>? A. Drago Gervais B. Dragutin Domjanić C. Fran Galović D. Vladimir Nazor	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

47. U kojemu je književnome razdoblju stvarao Ivan Kozarac? A. u romantizmu B. u realizmu C. u moderni D. u drugoj moderni	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
48. Kako se zove tajanstvena poljska violončelistica koja uzrokuje propast pijanista u jednoj hrvatskoj modernističkoj noveli? A. Izabela B. Fanny C. Laura D. Vera	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
49. Koji lik iz tragedije <i>Hamlet</i> Williama Shakespearea izgovara sljedeću rečenicu? <i>U takav čas ću k njemu pustit kćer, A mi ćemo se sakrit iza saga, Pa pripazite, kako će se vladat,</i> A. Horacije B. Klaudije C. Laert D. Polonije	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
50. Koju je od sljedećih pjesničkih zbirka napisao Tin Ujević? A. <i>Crna maslina</i> B. <i>Kolajna</i> C. <i>Moj križ svejedno gori</i> D. <i>Preobraženja</i>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030	

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

51. Koji od sljedećih književnika stvara u istome književnom razdoblju kao i Šiško Menčetić? A. Hanibal Lucić B. Ivan Bunić Vučić C. Petar Preradović D. Silvije Strahimir Kranjčević	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
52. Koji lik iz drame <i>Gospoda Glembajevi</i> Miroslava Krležje izgovara sljedeću rečenicu? <i>Čekaj da i ja tebi kažem istinu: ja sam s tvojom majkom proživio dvadeset tako teških godina – da sam nad njenom mrtvačkom posteljom odahnuo kao od kakve more!</i> A. Ignjat Glembay B. Leone Glembay C. Puba Fabriczy D. Silberbrandt	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
53. Koji od sljedećih književnika pripada talijanskoj književnosti? A. Émile Zola B. Luis de Góngora C. Pedro Calderón de la Barca D. Torquato Tasso	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
54. Koje od sljedećih djela pripada istoj književnoj vrsti kao i Plautov <i>Škrtac</i>? A. <i>Planine Petra Zoranića</i> B. <i>Ribanje i ribarsko prigovaranje</i> Petra Hektorovića C. <i>Robinja</i> Hanibala Lucića D. <i>Skup</i> Marina Držića	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

55. U kojemu se djelu nalaze sljedeći stihovi?

Zaručnica

*Poljubi me poljupcem usta svojih,
ljubav je tvoja slađa od vina.
Miris najboljih mirodija,
ulje razlito ime je tvoje,
zato te ljube djevojke.*

- A.** u biblijskome djelu *Pjesma nad pjesmama*
- B.** u djelu *Dubravka* Ivana Gundulića
- C.** u djelu *Judita* Marka Marulića
- D.** u djelu *Novela od Stanca* Marina Držića

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

HRV A IK-1 D-S030

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

II. Hrvatski jezik

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan. Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

56. Koja je od sljedećih riječi pravopisno točna?

- A. čamčić
- B. obrašćić
- C. dječaćić
- D. ručničić

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

57. Koja je od sljedećih riječi pravopisno točna?

- A. odcijepiti
- B. odpustiti
- C. otčepiti
- D. otšetati

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

58. U kojoj su rečenici rečenični znakovi pravilno upotrijebljeni?

- A. „Završi studij,” rekla mu je majka, „i bit ćeš svoj čovjek.”
- B. „Završi studij” rekla mu je majka „i bit ćeš svoj čovjek.”
- C. „Završi studij”, rekla mu je majka, „i bit ćeš svoj čovjek”.
- D. „Završi studij”, rekla mu je majka, „i bit ćeš svoj čovjek.”

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV A IK-1 D-S030

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

59. Koja je od sljedećih rečenica napisana u skladu s pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova? A. Javili smo se u Policijsku upravu Splitsko-dalmatinske županije. B. Javili smo se u Policijsku Upravu Splitsko-dalmatinske županije. C. Javili smo se u Policijsku upravu Splitsko-Dalmatinske županije. D. Javili smo se u Policijsku upravu splitsko-dalmatinske županije.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
60. Koja od sljedećih riječi ima dugouzlazni naglasak? A. izmijeniti B. ljepota C. panj D. prelomiti	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
61. Koja je od sljedećih riječi točan vokativ jednine? A. stricu B. učiteljico C. kralje D. zvjezdice	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
62. Koji je morfem korijenski u riječi <i>odnositi</i>? A. -nos- B. -nositi C. odnos- D. odnosi-	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
63. U kojoj je od sljedećih rečenica zamjenica <i>ništa</i> pravilno upotrijebljena? A. Ne plačem za ičim osim za izgubljenim prijateljem. B. Ne plačem za ničim osim za izgubljenim prijateljem. C. Ne plačem ni za ničim osim za izgubljenim prijateljem. D. Ne plačem ni za čim osim za izgubljenim prijateljem.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

64. Koliko je morfema u riječi <i>učitelj</i>? A. jedan B. dva C. tri D. četiri	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
65. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen nesvršeni glagol? A. Povorka zastane pred vratima kolibe. B. Sudac je stao na stranu optuženika. C. Stajala je na sredini ulice. D. Oči joj postadoše tužne.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
66. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen kondicional prvi? A. Djed je bio došao na večeru, pa bijasmo svi na okupu. B. Da je i djed došao na večeru, svi bismo bili na okupu. C. Bude li djed došao na večeru, svi ćemo biti na okupu. D. Svi smo bili na okupu jer je i djed došao na večeru.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
67. Koji je točan glagolski prilog glagola <i>dodati</i>? A. dodavajući B. dodajući C. dodavavši D. dodavši	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
68. U kojoj je od sljedećih rečenica imenski predikat? A. Nakon odmora vratila mu se dobra volja. B. Bez dobre volje nema suradnje. C. Majka je pokazala dobru volju. D. Starac je bio dobre volje.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

69. Koja je riječ u sljedećoj rečenici imenski atribut? Na listu papira čitkim je rukopisom napisana važna obavijest. A. listu B. papira C. rukopisom D. obavijest	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
70. Koja je priložna oznaka upotrijebljena u sljedećoj rečenici? Čitam radi novih spoznaja. A. priložna oznaka vremena B. priložna oznaka namjere C. priložna oznaka uzroka D. priložna oznaka načina	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
71. Koliko je surečenica u sljedećoj složenoj rečenici? Čuo je on kako negdje svira glazba koja je odavala svu tugu ruku što su prebirale žice. A. dvije B. tri C. četiri D. pet	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
72. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen točan glagolski oblik? A. Svojim je radom doprinjeo zajednici. B. Dječak je jako voljeo svojega psa. C. Prošle godine nije živila u gradu. D. Nije smio izlaziti u grad.	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
73. U kojemu su od sljedećih parova prijedlozi u antonimnome odnosu? A. bez – s B. kod – pri C. na – uz D. prema – do	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

74. Kojoj skupini leksema pripada podcrtana riječ u sljedećoj rečenici? <u>Ukulele</u> je mala havajska gitara. A. egzonimima B. egzotizmima C. eponimima D. etnonimima	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
75. Što su luzitanizmi? A. posuđenice iz portugalskoga jezika B. posuđenice iz mađarskoga jezika C. posuđenice iz turskoga jezika D. posuđenice iz češkoga jezika	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
76. Koji je od sljedećih primjera oronim? A. Babina Greda B. Lonjsko polje C. Petrova gora D. Rakov Potok	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
77. Kojom je vrstom tvorbe nastala riječ <i>gologlav</i>? A. prefiksno-sufiksnom tvorbom B. složeno-sufiksnom tvorbom C. sufiksnom tvorbom D. srastanjem	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
78. Što je po vrsti prva hrvatska inkunabula? A. apokrif B. brevijar C. misal D. psaltir	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

79. Koliko je europskih jezika uvršteno u prvi hrvatski tiskani rječnik? A. dva B. tri C. četiri D. pet	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
80. Koji je od sljedećih jezikoslovaca pripadnik ozaljskoga jezičnog kruga? A. Ivan Belostenec B. Jakov Mikalja C. Joakim Stulli D. Juraj Habdelić	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV A IK-1 D-S030 01	

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI

HRVATSKI JEZIK

viša razina
ŠKOLSKI ESEJ

HRV A IK-2 D-S031

HRVA.31.HR.R.K2.08

12790

12

Hrvatski jezik

Školski esej

Pozorno pročitajte sljedeći tekst nakon kojega slijede upute i smjernice za pisanje školskoga esaja.

Jerome David Salinger, *Lovac u žitu*

New York je jeziv kad se u njemu, u kasno doba noći, netko glasno smije na ulici. Čuje se na milje daleko. To uvijek djeluje na čovjeka tako da se osjeti strahovito potišten i osamljen. Osjetio sam neizdrživu želju da odem kući i malo naklapam sa starom Phoebe. Poslije izvjesnog vremena vožnje šofer i ja konačno smo se upustili u nešto kao razgovor. Prezime mu je bilo Horwitz. Bio je mnogo bolji čovjek od onog šofera s kojim sam se vozio ranije iste večeri. Bilo kako bilo, palo mi je na pamet da bi možda on mogao znati nešto o onim patkama.

- Hej, Horwitz – rekao sam – jeste li ikad prošli pored one lagune u Centralnom parku? Dolje u južnom dijelu?

- Pored čega?

- Lagune. Onog kao malog jezera, tamo. Tamo gdje su one patke. Sigurno znate.

- Aha. Pa šta je s tim?

- E pa, znate one patke koje plivaju naokolo po njemu? Tamo u proljeće i uvijek? Znate li možda, kojom srećom, kamo odlaze zimi?

- *Tko* kamo odlazi?

- Patke. Znate li, slučajno? Hoću da kažem, da li netko dolazi s kamionom ili tako nečim i odnosi ih, ili one odlete onako same od sebe? Odsele se na jug ili tako nešto?

HRV A IK-2 D-S031

00

Hrvatski jezik

Školski esej

Upute

Svoj školski esej oblikujte kao zaokruženu cjelinu s **uvodom**, **razradom** i **zaključkom**.

Pazite da Vaš školski esej bude **pravopisno** i **gramatički točan**.

Sve smjernice morate uvrstiti u svoj školski esej.

Redoslijed ponuđenih smjernica ne obvezuje Vas u oblikovanju školskoga eseja.

Smjernice za pisanje školskoga eseja

- Smjestite roman *Lovac u žitu* u književnopovijesni kontekst i objasnite pojam *proza u trapericama*.
- Smjestite polazni tekst u sadržajni kontekst djela. Portretirajte Holdena na temelju djela u cjelini.
- Prokomentirajte Holdenova razmišljanja i raspoloženje na temelju polaznoga teksta.
- Protumačite pitanja o patkama i povežite ih s naslovom djela.
- Obrazložite svoje tvrdnje.

HRV A IK-2 D-S031

00

